

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: bakalářská

Posudek: vedoucího

Práci hodnotil Mgr. Miloš Kratochvíl, Ph.D.

Práci předložila: Barbora Žitná

Název práce: Koncepce humanistické etiky v díle Ericha Fromma

1. CÍL PRÁCE:

Cílem práce je představit hlavní princip etiky podle Ericha Fromma. Jiný cíl si práce explicitně neklade a reálně asi ani nemá. Práce je na první pohled pojata deskriptivně, má blízko k referátu o Frommových vybraných myšlenkách. Cíl je bez větších výhrad splněn, ale také je nutné konstatovat, že laťka byla nastavena poměrně nízko.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Struktura práce odpovídá tomu, jak téma zpracovává Fromm. Poměrně zdařile autorka přibližuje jeho základní myšlenky. Jelikož nic dalšího cílem nebylo, daří se to dobře. Od Frommovy typologie sociálních charakterů autorka přechází k obecnějšímu tématu, k otázce podstaty člověka. Toto téma samozřejmě nelze u Fromma minout. Vzhledem k orientaci bakalářské práce na etické téma (zlo) se autorka rozhodla zaměřit se na maligní rysy člověka, konkrétně na narcismus (kap. 4.1) a incestuální fixaci (4.2).

I zde se drží poměrně těsně (chtělo by se říct, že až příliš těsně) zdrojové literatury, tedy Frommových knih. Práci by rozhodně prospěl větší odstup. Samozřejmě lze do určité míry chápat úzkostnou snahu držet se pevně této opory. Člověk tak eliminuje možnost šlápnutí vedle. Ale i toto má mít své hranice a autorka se jim velmi přiblížila. Onen odstup by umožnil k tématům dohledávat další informace a s nimi Frommovy teze konfrontovat.

Pátá kapitola otevírá nové téma, u Fromma rovněž ústřední: individualizace, její příčiny a důsledky. Zde autorka čerpá ponejvíce ze *Strachu ze svobody*. Stejně jako v předchozích kapitolách přesvědčivě vybírá relevantní informace, srozumitelně je parafrázuje a řadí za sebe. Škoda, že jednotlivé části bakalářské práce nejsou více provázány. Šestá kapitola se týká opět nového tématu, tentokrát svědomí. Opět poměrně pěkně referuje o vybraných částech z *Člověka a psychoanalýzy*. Ale opět bez vztahu předchozím a následujícím částem. Kapitoly by vlastně mohly být řazeny (jakkoli) jinak a práce by byla pořád na stejné úrovni.

Filosoficky náročnější na zpracování byla kapitola poslední, tedy sedmá. Zde autorka chtěla porovnat pojetí člověka u Marxe a u Fromma. Z *Obrazu člověka u Marxe* ale čerpá jen minimum. Převážnou část zdrojů zde tvoří literatura sekundární, navíc obecné (místy učebnicové) povahy. Autorka v kapitole otevírá některá další témata, která však nesleduje do hloubky. Zde byla asi největší příležitost posunout práci na vyšší úroveň, ale podle mého soudu zůstala nevyužita.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Z formálního hlediska práce neobsahuje vážné nedostatky.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Práci paradoxně nejvíce škodí příliš těsné držení se zdrojů. Autorka se jakoby zalekla zformulovat cokoli, co by je přesahovalo. Nicméně to, co napsala, je napsané obstojně. Práce je dle mého soudu mezi velmi dobrou a dobrou. Možná o malý kousek blíž k velmi dobré.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Na s. 32 píšete, že Marxova teorie byla dvěma způsoby převrácena. Jak tedy vypadá její „nepřevrácená“ verze? A se kterou modifikací pracuje Fromm?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: velmi dobře

Datum: 22.5.2022

Podpis: